

at præcisere mit Standpunkt over for de forskellige Detailler i Forslaget, og jeg finder derfor ikke Anledning til at forlænge Debatten. Jeg ønsker dog i Anledning af det ærede 11te kongevalgte Medlems (H. N. Hansen) Udtalelser at gøre et Par Bemærkninger. Jeg kan samstemme med meget i hans Udtalelser. Hans almindelige Betragtninger vare vistnok meget berettigede; men der var den Mangel ved hans Udtalelser, at de hellere maatte være fremkomne for flere Aar siden, den Gang, da der var Tale om, hvorvidt der overhovedet skulde nedsættes en Kommission med den Opgave at udrede en Plan for at fremskaffe Jord til Landarbejderne paa gunstige Vilkaar. Han vilde da have haft Lejlighed til at stemme mod en saadan Kommissions Nedsættelse. Men naar Rigsdagen enstemmig har vedtaget en saadan Kommission med et saadant bestemt Maal, forekommer det mig umuligt for Kommissionen at arbejde paa, hvad det ærede Medlem kaldte almindelige Fremskridt, hvor man ikke særlig vilde hjælpe en enkelt Samfundsklasse. Kommissionen havde jo netop den Opgave at søge at hjælpe en enkelt Samfundsklasse, og den maatte da rette sig efter Lovens Bud og søge at udrede en Plan, hvorefter der kunde skaffes Jord paa gunstige Vilkaar. Og sligt kan ikke gøres, uden at Staten maa være beredt til økonomiske Ofre. Fra den Tid af, da jeg var Medlem af Kommissionen, har jeg en varm Interesse for den Opgave, som blev given Kommissionen, og naar der spørges, om jeg tror, at der gennem denne Lov kan skabes lykkelige Hjem, siger jeg ubetinget: Ja. Det har netop været Kommissionens Opgave, og jeg har i Kommissionen arbejdet paa den Opgave, netop i den Tro, at man derved skaber lykkelige Hjem. Det ærede Medlem antydede ogsaa, at den Mand, der havde en Ko, var lykkelig stillet. Ganske vist tilføjede han, at han selv skulde have købt Koen. Jeg finder dog, at den Mand, der kommer i Besiddelse af en saadan Jordlod, hvad enten det nu sker paa de af Flertallet eller paa de af Mindretallet ønskede Vilkaar, mest naturligvis, naar Loven vedtages efter Flertallets Ønske, har vist, at han selv har arbejdet hen til at kunne købe sig en Ko, og selv om han ikke har ydet alt, har han dog ydet et saa klækkeligt Bidrag, at han med god Samvittighed kan sige, at han er Ejer af Koen. Jeg kan derfor, da Forslaget nu forlader dette Ting, kun sige, at det er mit Haab, at der maa komme et Resultat ud af Forslaget. Jeg skal sam-

tidig udtale, at det selvfølgelig ikke kan naas, uden at man søger at komme hinden i Møde paa de Punkter, der endnu staa de forskellige Partier imellem. Om det vil kunne lykkes, maa Fremtiden vise. Jeg kan kun sige, at jeg inden for den Ramme, som jeg har afstukket for mig selv inden for Landbokommissionens Betænkning, skal gøre mit til at udjævne de nu bestaaende Uoverensstemmelser mellem de forskellige Partier.

H. N. Hansen: Jeg har erkendt, at Opgaven var den at hjælpe netop den Samfundsklasse, der her er Tale om; men jeg har sagt, at man naaede det ikke ad den Vej, at man hjalp enkelte Personer inden for denne Samfundsklasse. Jeg har dog tillige ment, at Opgaven var en anden end blot at finde paa at give Laan til de Personer, som tilhøre denne Samfundsklasse. Jeg kan derfor ikke give den højtærede Minister Ret i, at man ikke skulde kunne løse denne Opgave, som laa forud for Loven af 1894, under en anden Form end den, som her foreslaas.

Breinholt-Vandborg: Jeg har med stor Interesse hørt det varme og indtrængende Foredrag, som blev holdt af det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal), og meget af det, han udtalte, kan jeg slutte mig til. Jeg fremhæver særlig dette i Modsætning til det Foredrag, vi forud hørte af det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen). Jeg antager dog, at det ærede Medlems Udtalelser bero noget paa en Misforstaaelse. Men da han ellers ikke hører til de Medlemmer, der let gøre sig skyldige i Misforstaaelser, kunde man dog her tro, at det var sagt med mere velberaad Hu. Jeg vil dog antage, at det kun var en Misforstaaelse, naar han over for mig udtalte, at hvis jeg eller man overhovedet troede, at man løste denne Opgave gennem det foreliggende Lovforslag, saaledes som det var vedtaget af Landstinget, vilde man derved berede sig en stor Skuffelse, saa var det fuldstændig urigtigt. Jeg maa der sige, at jeg i ethvert Tilfælde i mit foregaaende Foredrag udtrykkelig havde udtalt, at der her forelaa noget nyt og fuldstændig uprøvet, altsaa en Opgave, som kun kunde løses ad Erfaringens eller Forsøgets Vej. Hvad man her forsøgte paa, var ikke en Løsning af Opgaven. Man var kun med god Vilje gaaet med til at gøre et alvorligt Forsøg paa at løse den for saa derpaa at kunne bygge videre, hvis Resultaterne